

Seminář

„Psychologie ve školní praxi“

Konfliktní situace

Konflikt ve škole

- Konflikt je neoddělitelnou **součástí našeho života**
    - *viz běžné večerní TV zprávy, denní tisk...*
  - Prostředek sebeprosazení i manipulace
  - Konflikt běžně potkáváme **i ve škole**
    - *ačkoli je často spojován s násilím, jedná se většinou spíš o nedorozumění, pomluvy, verbální napadení...*
  - **Učitelé** tráví hodně času a energie snahou urovnat konflikty ve třídě
    - *mohou se mj. týkat nedorozumění mezi studenty; pedagogy školy či rodiči žáků, eventuálně nepedagogickým personálem*
    - tyto konflikty mohou vést až k vyhrocené atmosféře uvnitř třídy či školy (problematické sociální klima)
-

Co si myslíte o konfliktu?

---

1. Rozdílný názor
2. Provinilý
3. Střet
4. Válka
5. Nevinný
6. Nespravedlivý
7. Násilí
8. Myšlenky
9. Poranit
10. Hněv
11. Boj
12. Dohoda

1. Zvítězit či prohrát
  2. Spor
  3. Zbytečný
  4. Soupeř
  5. Rozhodnutí
  6. Právo
  7. Poučení
  8. Vzdálený
  9. Běžný
  10. Nesouhlasit
  11. Nesprávný
  12. Změna
-

Postoje ke konfliktu

- Konflikt často **spojován s negativními charakteristikami**, mj.:
    - *Konflikt je špatný, způsobuje stres, obavy, negativní očekávání...*
  - Toto přesvědčení **se utváří na základě sociální zkušenosti** (*vliv rodičů, sourozenců, kamarádů, médií...*)
  - Tyto **postoje ke konfliktu**, přesvědčení a očekávání potom **ovlivňují naše chování** v průběhu konfliktu
-

Změna postoje ke konfliktu

- Pakliže se má naše reakce v konfliktu měnit, je nutné
    - Uvědomit si
    - Snažit se
    - Umět

  - Např: *Jak obvykle reagujeme na konflikt?*
    - Cítíme se obviněni a nuceni se bránit?
    - Popíráme, že se skutečně jedná o konflikt?
    - Myslíme si, že to určitě nedopadne dobře?

  - Co by se muselo stát, aby se situace vyvíjela jinak?
    - Ochota experimentovat.
    - Ochota vidět svou roli v konfliktu jinak.
    - Ochota komunikovat jinak (efektivně), naslouchat, reagovat.
-

Konflikt - definice

- z latinského *conflictus* - „srazit se spolu“
  - Webster - „*Srážka, soutěž, nebo vzájemný střet proti sobě stojících nebo neslučitelných sil nebo vlastností (jako jsou myšlenky, zájmy, nebo vůle)*“.
  - Jedná se tedy o **nedorozumění mezi dvěma nebo více lidmi.**
-

Příčiny konfliktu

- Konflikty kvůli **majetku**
    - Dva nebo více lidí chtějí „totéž“, ale není toho „dost“.
    - *„Sedí na mém místě.“ „Tohle je moje...“*
  - Konflikty způsobené **psychickými potřebami**
    - *Přátelství, láska, úspěch, moc*
    - Obtížněji řešitelné, „tváří se“ často jako předchozí typ
  - Konflikty na bázi rozdílů v hodnotových orientacích a **hodnotách**.
    - Nejhůře řešitelné
    - Atakují naše vnímání sebe sama
    - Reagujeme často stažením se
    - Minimální možnost ochoty reagovat jinak (např. významné životní změny)
-

Typy konfliktu

- Vnitřní (intrapsychické)
    - Motivace, morální, poznávací,
    - „*Chci zhubnout ale TAK miluju bůček...*”
  - Mezi osobami (interpersonální)
    - s žáky, s rodiči, s kolegou, ...
  - Uvnitř sociální skupiny
    - Zvyky vs. individuální postoje
    - Např. „*Kliky*” uvnitř pedagogického sboru
  - Meziskupinové
    - Žáci vs. učitelé, rodiče vs. učitelé...
    - Např.– *mobily ve vyučování* atp.
-

Fáze konfliktu

- Fáze 1
    - Postoje ke konfliktu
      - *(různé zdroje; dětství, zkušenosti, média...)*
  - Fáze 2
    - Vlastní konflikt
      - *(Je opravdu nutné, abys...)*
  - Fáze 3
    - Odezva, reakce
      - *(křik, snaha mluvit o situaci, odchod...)*
  - Fáze 4
    - Následek
      - *(obvyklá reakce vede k obvyklému následku ;)*
-

Cyklus konfliktu

-
- *Ustoupíme*
  - *Stěžujeme si*
  - *Hledáme autoritu*
  - *Nemluvíme s ním*
  - *Brečíme*
  - *Mlátíme kolem sebe*
  - *Vtipkujeme*
  - *Bavíme se o konfliktu*
-

Přínos konfliktů

- konflikt nemusí mít vždy negativní náboj
  - konstruktivní přístup ke konfliktu může přinést i pozitiva
    - osvojení nových komunikačních dovedností
    - upevnění stávajících sociálních vztahů
    - dozvědět se něco nového o sobě i o ostatních
  - schopnost řešit konflikty přináší prospěch jednotlivci i skupině
    - dovednost jasného vyjadřování stanovisek
    - dovednost efektivní komunikace
    - osvojení dovednosti naslouchat
    - konstruktivní přístup ke vzniklým neshodám
-